

РЕШЕНИЕ

№ 93

гр. С., 11.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, III ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Евгения Т. Генева

Членове: Георги Ст. Мулешков
Магдалена Д. Инджова

при участието на секретаря Цветанка П. Младенова Павлова
като разгледа докладваното от Магдалена Д. Инджова Въззивно гражданско дело № 20231800500782 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.258 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на П. П. Б. срещу Решение № 260043 от 11.08.2023 г., постановено по гр. д. № 1582/2020 г. по описа на РС – Ботевград, с което съдът е отхвърлил предявените от ищеца П. П. Б. искове с правно основание чл. 222, ал. 2 КТ и чл. 86 ЗЗД.

В жалбата се твърди, че обжалваното решение е неправилно, като постановено в противоречие на материалния закон и се иска да бъде отменено и вместо него да бъде постановено ново решение, с което предявените от ищеца искове да бъдат изцяло уважени.

В законоустановения срок е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна – Кооперация Т., с който жалбата се оспорва и се иска въззивната жалба да бъде оставена без уважение, а първоинстанционното решение потвърдено.

Софийски окръжен съд, като прецени събраните по делото доказателства и във връзка с наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт, намира за установено следното:

Въззивната жалба е допустима.

Разгледана по същество, е неоснователна по следните съображения:

От Разпореждане № ***** от 30.07.2010 г. на ТП на НОИ С. се установява, че ищецът П. П. Б. на 09.06.2010 година е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Не е спорно между страните, че ищецът е работил при ответника по трудов договор на длъжност „пазач“ в периода от 01.08.2017 г. до 21.11.2017 г., когато трудовото му правоотношение с ответника е било прекратено на основание чл. 328, ал. 1, т. 3 КТ – поради намаляване обема на работа.

От приложеното извлечение от трудовата книжка на ищеца се установява, че до 12.09.2005 г. е работил в „Р. 75“ ЕООД и едва на 01.08.2017 г. е започнал работа при ответника, т.е. към датата на придобиване на пенсия за осигурителен стаж и възраст не е бил в трудово правни отношения нито с предходния работодател – „Р. 75“ ЕООД, нито с ответника - Кооперация Т., поради което и обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ не му е заплащано.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

При прекратяване на трудовото правоотношение в определени случаи работодателят дължи обезщетения, които в едни хипотези са свързани с неупражнени права от работника или служителя, а в други имат ратификационен характер или осигуряват материално работника или служителя за известен период след прекратяване на трудовото правоотношение. Според разпоредбата на чл. 222, ал. 3 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение, след като работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, той има право на обезщетение от работодателя в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от два месеца, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж - на обезщетение в размер на brutното му трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. Това обезщетение може да се изплаща само веднъж при придобиването на право на пенсия.

Обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ, което има ратификационен характер, съставлява парично изразена благодарност от страна на работодателя за продължителната служба, като фактическия му състав включва: 1. прекратяване на трудовото правоотношение, независимо от основанията за това, 2. работникът или служителят да е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и 3. да не е изплащано такова обезщетение.

В настоящия случай не е изпълнен този фактически състав, доколкото разпоредбата на чл. 222, ал. 3 КТ свързва правото на обезщетение с придобиването на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, а такова право ищецът е придобил в един по-ранен момент – на 09.06.2010 г., и към момента на започване, респективно прекратяване на трудовото му правоотношение с ответника – 01.08.2017 г. до 21.11.2017 г., той е бил работещ пенсионер. В тази връзка настоящият състав споделя становището, че правото на пенсия произтича от факти от обективната действителност и се придобива само веднъж. Самият принцип на еднократност на обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ, изрично регламентиран и включен в хипотезата на нормата произтича от това, че работникът или служителят придобива право на пенсия веднъж и това право възниква към определен момент. Той може да го реализира спрямо този работодател и то по това правоотношение, при

действието на което е възникнало правото. В този смисъл е пояснението, което дава проф. Ат. В. в монографията си "Обезщетения по трудовото правоотношение"/стр. 87, 88/, че когато работникът или служителът след придобиването на правото по чл. 222, ал. 3 КТ е работил по следващо правоотношение може да търси ратификацията си от този, при когото правото е възникнало първоначално, стига да не е погасено по давност.

Без значение е обстоятелството, че по време на придобиване на правото на пенсия за осигурителен стаж и възраст ищецът не е работил по трудово правоотношение и обективно не е имал възможност да претендира обезщетението по чл. 222, ал. 3 КТ от предходния си работодател. За да бъде дължимо обезщетението по чл. 222, чл. 3 КТ, правото на пенсия трябва да бъде придобито към момента на прекратяването на трудовото правоотношение при работодателя, от когото то се претендира. Придобилите и упражнили правото си на пенсия за осигурителен стаж и възраст при прекратяване на последващи трудови правоотношения нямат право на обезщетение по чл. 222, ал. 3 КТ.

Ето защо настоящата съдебна инстанция намира за неоснователен иска по чл. 222, ал. 3 КТ. Неоснователен се явява и предявения акцесорен иск по чл. 86 ЗЗД за заплащане на сумата от 284 лв., представляваща лихва за забава за периода от 20.12.2017 г. до 18.11.2020 г. върху сумата – главница от 920 лева, тъй като неговата основателност е обусловена от уважаване на главния иск.

Тъй като изводите на настоящата инстанция съвпадат с тези на районния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на делото въззивникът дължи на въззиваемата страна направените пред настоящата инстанция разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева. Възражението по чл. 75, ал. 5 ГПК е неоснователно, тъй като минимално дължимото възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т. 1 вр. чл. 2, ал. 5 от Наредба № 1/09.07.2004 г. възлиза в размер на 400 лв. за всеки от предявените иски.

Воден от горното, Софийският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260043 от 11.08.2023 г., постановено по гр. д. № 1582/2020 г. по описа на РС – Ботевград.

ОСЪЖДА П. П. Б. ЕГН ***** да заплати на „Кооперация Т.“ ЕИК *** направените за въззивното производство разноси за адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____